

POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK ZA FEBRUAR-MAJ 2021

V mesecih od februarja do maja 2021 (štirimesečno obdobje) smo iz regije Murska Sobota prejeli **4417*** prijav nalezljivih bolezni. Stopnja obolevanja (**385/10000 prebivalcev**) je bila nižja od predhodnih 4 mesecev in višja od petletnega povprečja mesecev od februarja do maja (**159,4/10000**). Nižja stopnja obolevanja je bila predvsem na račun manjšega števila okuženih s **COVID-19**. To obolenje je predstavljalo **91 %** vseh prijav prijavljenih diagnoz nalezljivih bolezni v omenjenih mesecih.

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

Najvišjo stopnjo obolevnosti smo zabeležili v upravni enoti **Gornja Radgona** (442,8/10000 prebivalcev), **najnižjo** pa v upravni enoti **Ljutomer** (358,8/10000 prebivalcev).

V mesecih od februarja do maja so med petimi najpogosteje prijavljenimi nalezljivimi boleznimi spadale: **COVID-19, Lymska borelioza, varičela brez komplikacij, zoster brez zapleta in enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile**.

Največ prijavljenih nalezljivih bolezni je v bilo v skupini **respiratornih nalezljivih bolezni** nato v skupini **drugih obolenj ter črevesnih nalezljivih bolezni**.

Več podatkov v zvezi z gibanjem nalezljivih bolezni v Pomurju po upravnih enotah od februarja do maja 2021 najdete v **Tabeli 1**.

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V primerjavi s predhodnimi štirimi meseci se je število respiratornih obolenj od februarja do maja 2021 povišalo. **91 %** vseh prijavljenih nalezljivih bolezni je bilo respiratornih. Najvišja stopnja obolevnosti je bila v **UE Gornja Radgona (344,1/10000 prebivalcev)**.

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

V mesecih od februarja do maja 2021 je bilo število akutnih respiratornih obolenj manj kot predhodne štiri mesece. Od izbranih zdravnikov mreže za spremljanje ARI in GPB smo od 5 do 21 tedna prejeli 731 **prijav ARI**. Od ostale zdravstvene službe pa smo od februarja do junija 2021 prejeli še dodatnih 600 **prijav ARI**. Prijav gripe nismo prejeli.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V primerjavi s predhodnimi štirimi meseci se je število črevesnih nalezljivih bolezni v mesecih od februarja do maja 2021 znižalo. Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **2 %** vseh prijavljenih bolezni. Najpogosteje prijavljena diagnoza je bila enterokolitis, ki ga povzroča **Clostridium difficile**.

SEPSE

V primerjavi s predhodnimi štirimi meseci se je število seps povišalo. Prejeli smo **36** prijav sepse. Najpogosteje prijavljena diagnoza je bila **sepsa, ki jo povzroča Escherichia coli, nato sepsa, ki jo povzroča Staphylococcus aureus in druge vrste opredeljene sepse**.

TRANSMISIVNE BOLEZNI

V primerjavi s predhodnimi štirimi meseci se je število transmisivnih bolezni od februarja do maja 2021 znižalo za en primer. Prijavili smo **72** primerov **Lymske borelioze**, ki je bila najpogostejša bolezen te skupine.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

Od februarja do maja 2021 smo v antirabični ambulanti obravnavali 6 primer zaradi ugriza psa. V 4 primerih je ugriz povzročil neznani pes, v 2 primerih pa znani pes. Proti steklini nismo cepili nobene osebe.

Več podatkov v zvezi z gibanjem nalezljivih bolezni v Pomurju od 2016 najdete v **Tabeli 2**.

Tabela 1: Gibanje nalezljivih bolezni v Pomurju po upravnih enotah od februarja do maja 2021.

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH OD FEBRUARJA DO MAJA 2021						
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	GORNJA RADGONA	LENDAVA	LJUTOMER	MURSKA SOBOTA	SKUPAJ
ČREVESNE NB						
A04.0	Infekcija, ki jo povzroča enteropatogena Escherichia coli	1	2	0	2	5
A04.1	Infekcija, ki jo povzroča enterotoksigena Escherichia coli	0	0	0	1	1
A04.3	Infekcija, ki jo povzroča enterohemoragična Escherichia coli	0	0	1	0	1
A04.5	Enteritis, ki ga povzroča kampilobakter	2	3	4	16	25
A04.7	Enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile	3	14	5	27	49
A05.8	Druge opredeljene bakterijske zastrupitve s hrano	0	1	0	0	1
A07.1	Lamblioza [Giardioza]	0	0	0	1	1
A07.2	Kriptosporidioza	0	1	0	0	1
A08.0	Rotavirusni enteritis	0	1	0	1	2
A08.1	Akutna gastroenteropatija, ki jo povzroča Norwalk virus	0	0	0	2	2
A08.2	Adenovirusni enteritis	0	1	0	1	2
A32.7	Listerijska sepsa	0	1	0	0	1
B80	Enterobioza	0	0	2	0	2
	Skupaj	6	24	12	51	93
RESPIRATORNE NB						
A48.1	Legioneloza (legionarska bolezen)	0	0	1	0	1
B27.9	Infekcijska mononukleoza, neopredeljena	0	0	1	1	2
J03.0	Streptokokni tonzilitis	1	1	2	5	9
U07.1	Covid-19*	816	748	567	1883	4014
	Skupaj	817	749	571	1889	4026
VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB						
A69.2	Lymska borelijoza	11	12	30	19	72
A84.1	Centralnoevropski encefalitis, ki ga prenaša klop	0	0	0	1	1
A98.5	Hemoragična vročica z renalnim sindromom	0	0	0	3	3
	Skupaj	11	12	30	23	76
SEPSE						
A40.8	Druge vrste streptokokna sepsa	1	0	0	1	2
A41.0	Sepsa, ki jo povzroča Staphylococcus aureus	1	2	1	2	6
A41.1	Sepsa zaradi kakega drugega opredeljenega stafilokoka	0	0	1	0	1
A41.2	Sepsa, ki jo povzroča neopredeljeni stafilokok	0	1	0	0	1
A41.50	Sepsa, ki jo povzročajo neopredeljeni gram - mikroorganizmi	0	1	0	2	3
A41.51	Sepsa, ki jo povzroča E. coli	3	1	4	7	15
A41.52	Sepsa, ki jo povzroča bakterija Pseudomonas	0	0	0	1	1
A41.58	Sepsa, ki jo povzročajo drugi gramnegativni mikroorganizmi	0	0	0	1	1
A41.8	Druge vrste opredeljena sepsa	0	0	0	6	6
	Skupaj	5	5	6	20	36
HEPATITISI						
B16.9	Akutni hepatitis B brez agensa delta in brez jetrne kome	0	1	0	0	1
B18.2	Kronični virusni hepatitis C	0	0	2	3	5
	Skupaj	0	1	2	3	6
OKUŽBE KOŽE						
A46	Erizipel (šen)	13	4	8	14	39
B35.0	Tinea barbae in tinea capitis	0	0	0	2	2
B35.1	Tinea unguium	2	0	1	1	4
B35.3	Tinea pedis	0	2	0	1	3
B35.8	Druge dermatofitoze	0	1	0	1	2
B86	Skabies	1	3	0	1	5
	Skupaj	16	10	9	20	55
DRUGA OBOLENJA						
A40.3	Sepsa, ki jo povzroča Streptococcus pneumoniae	0	0	0	2	2
B01.9	Varičela brez komplikacij	18	1	0	47	66
B02.0	Encefalitis zaradi zostra	0	0	0	1	1
B02.1	Meningitis zaradi zostra	0	1	0	0	1
B02.2	Zoster s prizadetostjo drugih delov živčnega sistema	0	0	0	1	1
B02.8	Zoster z drugimi zapleti	0	0	0	1	1
B02.9	Zoster brez zapleta	11	10	4	28	53
	Skupaj	29	12	4	80	125
	SKUPAJ	884	813	624	2086	4417
	MORBIDITETA/10000	442,8	361,7	358,8	380	385

*Od februarja do maja 2021 se bolezen Covid-19 ni vnašalo iz Covid-19 aplikacije v SURVIVAL, zato smo podatke za bolezen Covid -19 črpali iz spletne strani NIJZ: <https://www.nijz.si/sl/dnevno-spremljanje-okuzb-s-sars-cov-2-covid-19>

Tabela 2: Gibanje nalezljivih bolezni v Pomurju od 2016 do 2021.

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI V POMURJU OD 2016 DO 2021				
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	FEB-MAJ 2021	FEB-MAJ 2020	FEB-MAJ 2016-2020
ČREVESNE NB				
A04.0	Infekcija, ki jo povzroča enteropatogena Escherichia coli	5	1	0,2
A04.1	Infekcija, ki jo povzroča enterotoksigena Escherichia coli	1	0	0,2
A04.3	Infekcija, ki jo povzroča enterohemoragična Escherichia coli	1	0	0,2
A04.5	Enteritis, ki ga povzroča kampilobakter	25	20	23,2
A04.7	Enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile	49	27	52,6
A05.8	Druge opredeljene bakterijske zastrupitve s hrano	1	0	0
A07.1	Lambliozia [Giardioza]	1	0	0,2
A07.2	Kriptosporidioza	1	0	0
A08.0	Rotavirusni enteritis	2	19	47,5
A08.1	Akutna gastroenteropatija, ki jo povzroča Norwalk virus	2	7	37,6
A08.2	Adenovirusni enteritis	2	1	10,2
A32.7	Listerijska sepsa	1	0	0,4
B80	Enterobioza	2	0	49
	Ostale	0	4	263,4
	Skupaj	93	79	484,7
RESPIRATORNE NB				
A48.1	Legioneloza (legionarska bolezen)	1	0	0,2
B27.9	Infekcijska mononukleoza, neopredeljena	2	4	14,2
J03.0	Streptokokni tonzilitis	9	107	332
U07.1	Covid-19*	4014	190	38
	Ostale	0	204	188,4
	Skupaj	4026	505	572,8
VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB				
A69.2	Lymška boreliozia	72	142	118
A84.1	Centralnoevropski encefalitis, ki ga prenaša klop	1	3	2,4
A98.5	Hemoragična vročica z renalnim sindromom	3	0	1,4
	Ostale	0	0	0,4
	Skupaj	76	145	122,2
SEPSE				
A40.8	Druge vrste streptokokna sepsa	2	2	2,6
A41.0	Sepsa, ki jo povzroča Staphylococcus aureus	6	5	5,4
A41.1	Sepsa zaradi kakega drugega opredeljenega stafilokoka	1	2	2,6
A41.2	Sepsa, ki jo povzroča neopredeljeni stafilokok	1	0	0
A41.50	Sepsa, ki jo povzročajo neopredeljeni gramnegativni mikroorganizmi	3	2	2,4
A41.51	Sepsa, ki jo povzroča E. coli	15	25	20,2
A41.52	Sepsa, ki jo povzroča bakterija Pseudomonas	1	2	1
A41.58	Sepsa, ki jo povzročajo drugi gramnegativni mikroorganizmi	1	6	6,4
A41.8	Druge vrste opredeljena sepsa	6	5	3,4
	Ostale	0	3	5,2
	Skupaj	36	52	49,2
HEPATITISI				
B16.9	Akutni hepatitis B brez agensa delta in brez jetrne kome	1	0	0
B18.2	Kronični virusni hepatitis C	5	0	0,8
	Ostale	0	0	0,8
	Skupaj	6	0	1,6
OKUŽBE KOŽE				
A46	Erizipel (šen)	39	69	77,2
B35.0	Tinea barbae in tinea capitis	2	1	8,6
B35.1	Tinea unguium	4	1	54,4
B35.3	Tinea pedis	3	1	25,2
B35.8	Druge dermatofitoze	2	0	2
B86	Skabies	5	7	10
	Ostale	0	5	67,4
	Skupaj	55	84	244,8
DRUGA OBOLENJE				
A40.3	Sepsa, ki jo povzroča Streptococcus pneumoniae	2	3	2
B01.9	Varičela brez komplikacij	66	211	257,2
B02.0	Encefalitis zaradi zostra	1	0	0,4
B02.1	Meningitis zaradi zostra	1	0	0,2
B02.2	Zoster s prizadetostjo drugih delov živčnega sistema	1	1	1
B02.8	Zoster z drugimi zapleti	1	2	1,2
B02.9	Zoster brez zapleta	53	67	86,2
	Ostale	0	4	7,8
	Skupaj	125	288	356
	SKUPAJ	4417	1153	1831,3
	MORBIDITETA/10000	385	100,8	159,4

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

- Lažne novice se lahko širijo hitreje kot mikroorganizmi. Zato ustavimo širjenje in preverimo informacije.
- **Ocenite vir:** kdo je delil informacijo in kje so jo našli?
- **Preberite vsebino:** naslovi so lahko namerno senzacionalni ali provokativni.
- **Identificirajte avtorja:** poiščite avtorja na spletu in preverite, če resnično obstaja in če je verodostojen.
- **Preverite datum:** je datum posodobljen in ustreza trenutnim dogodkom?
- **Preglejte priložena dokazila:** verodostojne zgodbe svoje trditve podprejo z dejstvi.
- **Preverite svoja prepričanja:** pomislite, ali lahko vaša lastna prepričanja vplivajo na vašo presojo o tem, kaj je ali ni zaupanja vredno.
- **Preverite dejstva:** obrnite se na zaupanja vredne organizacije za preverjanje dejstev.

- Ne drži, da cepiva niso varna.

Noben farmakološki pripravek vključno s cepivi ni 100% varen. Vendar pa morajo vsa cepiva, ki so na voljo v Sloveniji, ustrezati varnostnim zahtevam, ki jih določata JAZMP in EMA. Preden cepiva dobijo dovoljenja za množično uporabo, morajo proizvajalci z raziskava mi dokazati njihovo varnost in učinkovitost. Cepiva povzročajo neželene učinke, ki pa so praviloma blagi in prehodni.

- V Sloveniji trenutno izvajamo cepljenje proti Covidu-19 s cepivi naslednjih proizvajalcev:
 - **Pfizer - BioNTech:** potrebna sta 2 odmerka v razmaku 21 dni. Zaščita se ustvari po 7 dneh od prejema drugega odmerka.
 - **Moderna:** potrebna sta 2 odmerka v razmaku 28 dni. Zaščita se ustvari po 14 dneh od prejema drugega odmerka.
 - **Astra Zeneca:** potrebna sta 2 odmerka v razmaku 28 do 84 dni. Zaščita se ustvari po 21 dneh od prejema 1 odmerka.
 - **Janssen:** potreben je 1 odmerek. Zaščita se ustvari po 14 dneh od prejetja odmerka.
- Podatki kažejo, da so osebe po prebolelem covidu-19 večinoma zaščitene več mesecev po okužbi in zelo redko pride do ponovne simptomatske okužbe znotraj obdobja 6 mesecev od začetka bolezni. Zato se pri osebah, ki so covid-19 prebolele, cepljenje lahko varno odloži do 6 mesecev po začetku bolezni. Cepljenje oseb, ki so prebolele covid-19, se lahko opravi samo z enim odmerkom cepiva proti covidu-19 (ki ima sicer dvoodmerno shemo), priporočljivo v obdobju 6 mesecev od začetka bolezni, a najkasneje v obdobju 8 mesecev. Če je minilo več kot 8 mesecev od začetka bolezni, prebolevnik prejme polno cepljenje (dva odmerka cepiv Pfizer, Moderna ali Vaxzevria, oziroma en odmerek cepiva Janssen).
- Evropska agencija za zdravila (EMA) je odobrila uporabo cepiva Comirnaty proizvajalca Pfizer in BioNTech za mladostnike med 12. in 15. letom starosti. Cepivo je bilo doslej v Evropski uniji odobreno za starejše od 16 let. V klinični raziskavi je sodelovalo okoli 2000 mladostnikov, njihov imunski odziv pa je bil "dober ali še boljši" kot pri mladih odraslih. Nihče od cepljenih se ni okužil z novim koronavirusom, cepivo se je izkazalo za varno in učinkovito. Stranski učinki so bili zelo podobni kot pri mladih odraslih in trenutno ne zbujejo skrbi, je še sporočila EMA.

**NALEZIMO SE
DOBRIH
NAVAD**

CEPIMO SE

Priprava: Blaž Vurzer, Špela Kisilak in Urška Milič

